

III. — WAT VIER BANDIETEN EN EEN KEIZER KUNNEN DROOMEN.

Keizer Karel was te paard vertrokken naar Audenaarde en weinig scheelde het of hij moest Bertha Krelis ontmoeten.

Maar zoo doet het grillig toeval: het schijnt genoeg te vinden menschen en gebeurtenissen willekeurig te behandelen.

Vreugdig reed de jonge vorst over de baan, de rit deed zijn hart sneller kloppen.

De luister en de pracht van het Hof ontvluchten en alleen, zonder lijfwacht, zonder hovelingen, een tochtje ondernemen door zijn schoon Vlaanderen, was voor hem het grootste genoegen.

Op den langen weg ontmoette hij velen zijner Vlaamsche onderdanen, meestal landbouwers, die hem eerbiedig met de pet in de hand, groetten.

Verscheidene kende hij en ontmoette hij hen op de baan, dan noemde hij ze met hunnen naam.

Dikwijls zelfs hield hij zijn paard stil en dan wisselde men eenige woorden in dezen aard:

— Dag, pachter.

— God zegene u, Majesteit.

— Hoe staat het met den oogst?

— Niet al te best, Majesteit, te veel nattigheid. De oogst is «kapot».

Andere jaren heette het:

— Niet al te best, Majesteit, te veel droogte. De oogst is «kapot».

Maar goed was het nooit. In den beginne had de vorst zich door die nare voorspellingen laten ontroeren, maar toen er telken jare gouden korenvelden over Vlaanderens akkers wiegelden, bekreunde hij er zich niet verder om en kwam hij tot het besluit, dat God er meer van weet dan de landman hoe het best gaan moest.

Dan ondervroeg hij hen over hunne familie, hun fortuintoestand en hunne aangelegenheden.

Doch dien dag was hij haastig en rende voort op snellen draf.

Hij was reeds Denderwindeke voorbij en ging aan 't bosch komen toen hij een armen, ouden man over den weg zag voortstrompen.

Wat zag die ongelukkige er rampzalig, elendig uit!

Toen de keizer gansch genaderd was nam de bedelaar met bevende hand zijn hoed af.

— Goeien dag, mijn beste Heer, stamelde hij.

— Wees gegroet, brave man. Ziehier wat voor u.

De vorst reikte den ongelukkige twee gouden Carolussen toe.

Met bevende stem antwoordde deze:

— Dank u! Dank u, mijn goeie heer, maar goud kan mij niet gelukkig maken.

— Wat wilt gij dan?

— Mijne arme dochter is ziek... doodelijk ziek!

— Gij moet den geneesheer doen komen, vriend.

— Zeker, mijn brave heer, maar twee uren in den omtrek weet ik er geen wonen.

Het hart van den jongen vorst was vermurwd.

— Ik ben geen geneesheer, sprak hij, maar ik wil toch tot in uwe woning komen. Ik zal zien wat gij te kort hebt en het u dan bezorgen. Woont gij ver van hier?

— Nog geen tien stappen, genadige heer, nog geen tien stappen.

— Waar?

— Juist aan den boschkant... ginder.

— Kan ik er met mijn paard door?

— Moeilijk, mijn goeie heer, zeer moeilijk.

— Dan zal ik afstappen en het dier hier aan een boomstam vastmaken.

Dit zeggende sprong de jonge keizer uit den zadel en met den toom bond hij zijn schimmel aan een boom van den boschkant.

Terwijl hij daarmede bezig was, speelde een helsche glimlach op het gelaat van den bedelaar.

— Langs waar nu, vriend? vroeg de keizer.

— Langs hier, mijn brave heer, langs hier.

— Ga voor... ik volg u.

De sukkelaar strompelde voort op den smallen boschweg.

Zijne knieën knikten en de stok, waarop hij leunde, rilde in zijne handen.

Men was op zekeren afstand van den openbaren weg verwijderd.

Eensklaps sprongen vier mannen uit het kreupelhout en wierpen zich op den jongen vorst. Eer deze wist wat er gebeurde, was hij ontwapend.

— Laat af! riep de vorst. Ik ben uw keizer.

Een grof en onbeschoft gelach beantwoordde hem.

De bedelaar richtte zich op, wierp zijn stok weg en zijn mantel af en de armen uitdagend op de borst kruisende, zei hij:

— Herkent gij mij?

De jongeling blikte den valschen bedelaar in het gelaat.

— Ja, antwoordde hij, ik herken u. Gij zijt de schurk Contreras, waarvan ik voor eeuwig de wereld heb meenen te verlossen.

— Vooruit er meê! riep de Spanjaard barsch.

Hij deed de handen binden van den keizer en gaf bevel, dat zijne vier medeplichtigen zich een weinig zouden verwijderen.

Verwaand en uitdagend ging Signor Contreras voor den vorst staan.

— De rollen zijn thans veranderd, grinnikte hij; gij zijt niet langer de meester, maar ik ben het. Ziedaar nu die machtige Keizer, welke beweert over het lot van Europa te beschikken, ziedaar nu de opperbevelhebber van het West-Rijk! In mijne macht! Ah! wat zal de wereld morgen verwonderd zijn te vernemen, dat een eenvoudig Spaansch edelman, den trotschen vorst heeft verpletterd! De geschiedenis zal gewagen dat er een melkbaard den keizerlijken troon is beklommen, maar dat hij een Spanjaard had beleedigd en dat die Spanjaard hem uit het boek der geschiedenis heeft weggevaagd! Daar staat nu voor mij: «Carlos!» En ik ben uw meester. Indien gij nu nog over mij beschikken kunt naar goeddunken, wat zoudt gij doen? Gij zoudt mij terug in den kerker werpen?

— Neen, onderbrak de Keizer bedaard.

— Oh! omdat gij in mijne macht zijt!...

— Ik zou u niet gevangen zetten... Ik zou u doen hangen, vervolgde de jongeling, altijd even kalm.

— Vermetele! schreeuwde de Spanjaard.

— Gij zijt een lafaard, Contreras.

— Weet gij dat gij uw eigen vonnis uitspreekt?

— Ik weet dat gij een schurk zijt, die voor niets zoudt achteruit gaan.

— Neen, dat zal ik niet. Maar herinnert gij, Carlos, herinnert gij u niet met wat smaad en schimp gij mij hier, in dit dorp, op een honderdtal meters verder, hebt beladen?

— Gij hadt het verdiend.

— Welnu, ik ook zal u met dezelfde munt betalen. Gij zijt de machtige keizer, afstammende van keizers. Ginder staan vier ruwe

kerels, het uitschot der maatschappij. Geen enkel hunner of hij heeft het brandmerk op het voorhoofd verdiend. Gij gaat hunne prooi worden. Ik zweer dat gij ondergaan zult al wat ze zullen droomen voor u.

En tot de bandieten roepende, vervolgde de afzichtelijke Spanjaard:

— Hé! Boffel, en gij, vrienden, komt eens hier!

De vier mannen naderden.

— Boffel, vroeg Contreras, van wie stamt gij af?

— Ik, Signor, ben onwettig. Mijn vader stierf aan de galg en mijne moeder werd voor schandigen handel ter Groote Markt gebrandmerkt.

— En gij zelf, Boffel, wie zijt gij?

— Ik heb mijn gansch leven geroofd en geplunderd. Ik heb...

— 't Is genoeg, Boffel. Kent gij dien man? Dit zeggende, wees hij op den vorst.

— Ja, Signor.

— Wie is het?

— De Keizer!

— Welnu, gij, Boffel, afstammeling van gehangenen en gebrandmerkten, gij moogt droomen wat gij wilt en wat gij voor dien keizer droomt zal die keizer ondergaan.

De vorstelijke jongeling had zijne kalme bedaarde houding niet verloren. Fier blikte hij zijne onbeschofte beleedigers in de oogen.

— Welk is uw droom? vroeg Contreras.

De blikken van Boffel fonkelden.

Aan den hals van den keizer blonk een prachtig snoer, het juweel van het Gouden Vlies.

— Ik droom, dat ik eigenaar ben van dien ketting met edelgesteenten.

— Hij is de uwe, sprak Contreras. Neem hem af.

Boffel naderde den keizer en nam het snoer van dezes hals.

— Wie zijt gij, Kievoet? vroeg de Spanjaard.

— Ik ben een ontsnapte galeiboef!

— Gelijk Signor Contreras dan! voegde de keizer er bij.

Het voorhoofd van den Spanjaard kleurde van woede en zijne oogen glommen.

Hij meende den vorst in het gelaat te slaan, maar dezes koninklijke blik hield hem in bedwang, gelijk de dierentemmer het roofdier.

— Uw droom zal zich verwezenlijken Kie-

Fier blikte de Keizer zijne beleedigers in de oogen. (Blz. 254)

voet, wat wilt gij?

— Ik droom dien gordel te bezitten met edelgesteenten omzet.

— Uw droom is volbracht.

Kievoet snoerde 's keizers gordel los uit dezès lenden.

— Treedt voren, gij beiden, sprak Contre-ras.

— Die, vervolgde deze, zijn Rosse Geert en Schele Huig. Bezie hen, «Carlos», en gij hebt niet noodig naar hunne herkomst of verleden te vragen. Nochtans wat die twee droomen is hun toegestaan.

— Wat wilt gij, Geert?

Geert grinnikte eens:

— Hé! hé!... die schoone fluweelen wambuis, lachte hij.

— Trek ze den keizer uit, zij is de uwe.

— En, gij Huig, welke is uw droom?

Huig naderde en bekeek den jongeling langs alle kanten.

Een kleine zilveren hoorn, bengelde nog aan de zijde van den vorst.

— Ik droom zulk een hoorn te bezitten, sprak hij.

— Die hoorn is uw eigendom, Huig, besloot de Spanjaard.

Dan plaatste hij zich nogmaals recht voor den keizer:

— En ik ook, zei hij met een grijnslach op de lippen, ik ook heb een droom, waarvan ik de verwezenlijking wil zien en die droom is u, machtige monark, als een spitsboef aan den tak van een boom te zien zwieren.

Daar stond nu de groote beheerscher, die de kroon torste van Karlemanje, geheel machteloos aan de wraak van den schelm overgeleverd.

Hij was beroofd van zijne juweelen, van zijne eereteekens, van zijn mantel en zijn wambuis.

De Spanjaard genoot de bedwelming eener

volledige wraak, hij had den keizer, die hem met reden strafte, van alles kunnen berooven.

Van alles kunnen berooven?

Neen!

Iets had hij den koninklijken jongeling niet kunnen ontnemen, namelijk: zijne vorstelijke fierheid, zijne mannelijke ziel, de kalmte en de glans zijner oogen, die onverschrokken den dood in het aangezicht blikten en den lach van misprijzen, die van die rozige lippen zweefde

Maar ook dit zou hij vernietigen.

Het leven van den monark was in zijne macht; hij zou het uitdooven, want dien vrank oogslag kon hij niet verdragen.

— Ik heb een laatsten wensch uit te drukken, sprak de jongeling, zonder dat de minste trilling der stem te bespeuren was.

— Gij hebt mij eene vraag te doen! zei Contreras zegevierend.

— Neen, een wil. Of heeft de terdoodveroordeelde niet het recht zijn laatsten wil uit te drukken? Heeft men ooit iemand dien jongsten wensch geweigerd?

— Gij zoudt wel kunnen wenschen, spotte de Spanjaard van uwe haren van ouderdom te zien grijzen.

— Ik zoek geene laffe uitvluchten en alleen uwe lage ziel kan zulke veronderstellingen doen.

— Welnu, Carlos... of liever Majesteit, ik, Signor Contreras, weiger uwen laatsten wensch in te willigen.

— Gij hebt gelijk, Contreras, want gij moet u zelve blijven: een wild dier, een onmeêdoogende Godvergeten gewetenlooze schelm, een aartsdeugniet, tot wien geen enkel gevoelen toegang vindt.

— Aan het werk, jongens, beval Contreras, knoop den keizer op.

— Neen, zei Kievoet, neen, Signor, dat mag niet.

— Ik stel hier de wet! bulderde de Spanjaard.

— Men moet den laatsten wil van een stervende eerbiedigen, Signor, zei Kievoet.

Huig en Geert knikten bevestigend.

Hoe! ook de onbeschofte kinkels hadden zulk gevoel!

Het was eene vernedering te meer voor den Spanjaard.

— Inderdaad, sprak Boffel, dit zou ons ongeluk bijbrengen.

— Onzin, bromde Contreras. Onzin en bijgeloof. Het zij zoo. Wat verlangt gij?

— Ik zal eene nietigheid vragen. Daar is mijn hoorn, geef hem mij eene laatste maal in handen.

— En dan?

— Ik wil een afscheidsgroet blazen aan het leven.

— Gekke gedachte! grinnikte Contreras. Als dat u den sprong in de eeuwigheid kan vergemakkelijken, het zij u toegestaan.

Keizer Karel ontving den hoorn uit de handen van Huig, hij plaatste hem aan den mond en blies met volle longen.

Een klagend scherp getoet weergalmde over bosch en velden.

Eenige tonen slechts, maar die klonken als een hulpgeroep.

— Zonderlinge muziek! spotte Contreras. Zij zal uw lijkzang wezen.

— Het valt mij gemakkelijker te sterven, ellendeling, dan het voor u wezen zal in het uur der opperste rekenschapgeving.

— Nog een paterspreek!... Hebt gij gedaan?

— Ja, ik ben bereid.

— Boffel, waar is de koord?

— Hier, Signor, maar...

— Wat bedoelt ge?

— Ik vind het wat erg dien jongeling op te knopen.

— Ja, 't is kras, zei Kievoet.

Huig en Geert bleven zwijgen, maar zij waren niet haastig de ontvangen bevelen uit te voeren.

Het was de eerste maal dat zij aarzelden aan een schelmstuk.

Contreras trok zijn degen.

— Ik wist niet dat ik met zoo'n laffe kerels te doen had, bulderde hij: gehoorzaamt of ik zal u toonen wat het kost, Signor Contreras te tarten.

Zwijgend bracht Boffel den strop te voorschijn.

Met een zichtbaren weerzin wierp hij de koord rond den hals van den keizerlijken jongeling.

Doch op dit oogenblik hoorde men een groot rumoer in de nabijheid.

Eer Contreras en de bandieten zich konden vergewissen van hetgeen er gebeurde, waren zij omsingeld.

Tien ridders, met blanken degen in de vuist,

stonden rond den keizer geschaard.

Bleek en woedend bevond Contreras zich tusschen twee edellieden, die hem ontwapend hadden.

Gelijk een wild dier blikte hij schuinsch en loerend of hij niet zou kunnen ontsnappen.

De keizer richtte zich zegevierend op en wierp den strop van den hals.

— Mijne heeren, sprak hij, gij zijt juist op tijd gekomen, ik dank er u om.

— Het geschal van uwen hoorn, Majesteit, dat wij allen zoo wel kennen, heeft ons den weg getoond.

— De voorzienigheid heeft u geleid, mijne heeren.

Dan keerde hij zich tot Contreras:

— Ik heb, Signor, evenals gij en uwe medeplichtigen een droom gehad. Mijn droom heeft veel gelijkenis met den uwe... Er is slechts één verschil: het is bij mij werkelijk een spitsboef dien ik aan een boomstam zag zwieren en die spitsboef waart gij.

Dan zich tot Huig, Geert, Kievoet en Boffel wendende, vervolgde hij:

— Gij zijt vier booswichten, die niet beter zouden verdienen dan aan dezelfde galg te worden opgeknoopt. Doch gij hebt mensche-lijke gevoelens in de ziel en gij zijt zoo laag niet gevallen als die ellendige schurk. Ik wil een onderscheid maken tusschen u en hem; ik wil dat uwe straf zachter weze, dan die van den aartsschelm. Gij hebt uw leven veil, op eene voorwaarde. Gij waart bereid de rol van beulen te spelen voor dien Spanjaard en mij te hangen; welnu uw beulenambt zult gij vervullen, maar voor mij. Gij zult onmiddellijk den Spanjaard opknoopen aan denzelfden tak waaraan ik bengelen moest. Zijt gij bereid?

— Met genoeg, Majesteit, antwoordde Boffel.

Huig en Geert lachten, maar zeiden niets. Zij stropten hunne mouwen omhoog en gingen met Contreras veel sneller te werk, dan zij met den keizer hadden gedaan.

Kievoet bijzonder zag er luimig uit.

— Dat wij vandaag iemand moesten op- hangen, zei hij, dat stond zoo geschreven. Aan het werk maar thans vind ik er genoeg- en in.

Contreras zag zijn leven gespeeld en de partij verloren.

— Hebt gij mij iets te vragen? vroeg de keizer.

— Neen, bromde de Spanjaard.

— Betreurt gij uwe schelmstukken?

— Neen, ik betreur niets.

— Gij hebt dus geen berouw?

De Spaansche spitsboef grinnikte:

— Ik wist wat ik deed. Ik heb niet noodig berouw te betoonen.

— Wilt ge een priester?

— Carambo! vloekte Contreras. Maak het kort.

Keizer Karel schudde het hoofd.

— Ge ziet, dat ik verduldig ben, hernam hij. Nogmaals betreurt ge uw misdaden?

De Spanjaard wierp hem een woedenden blik toe en behield het stilzwijgen.

— Het zij dan zoo! sprak Karel zuchtend.

De keizer deed een teeken. Contreras werd vastgegrepen en weinige oogenblikken later zwierde zijn lichaam tusschen hemel en aarde.

Boffel en de drie andere bandieten werden gevankelijk weggebracht.

Men vond ook den armen pachter Krelis, die verlost werd uit zijne boeien.

Stilzwijgend en ontroerd had de groep edel- lieden de plaats der strafuitvoering verlaten. Burgemeester Naas, onderricht van 's keizers tegenwoordigheid en van zijn verschrikkelijk wedervaren, kwam toegesnel.

Doch de keizer had een laatsten plicht te vervullen vooraleer hij Denderwindeke verla- ten kon.

De graaf de Lannoy had hem gezegd, hoe een jong meisje van het dorp met name Ber- tha Krelis, te voet naar Brussel gekomen was, op gevaar van haar leven, om den keizer te redden.

Het was aan haar te danken, dat die red- ding tijdig genoeg was gekomen.

Wat was er gebeurd?

Zoohaast de Lannoy had vastgesteld, dat Signor Contreras inderdaad ontsnapt was, hetgene de woorden van het meisje teenemaal bevestigde, was hij met eenige ridders te paard gesprongen, om in allerijl naar Dender- windeke te rijden.

Eerst echter had hij voor het moedige meisje gezorgd en daar zij niets anders vroeg dan zoo spoedig mogelijk naar haren vader weder te keeren, had de graaf bevel gegeven aanstonds een rijtuig met twee paarden in gereedheid te brengen en haar te leiden waar zij vragen zou.

Nauwelijks draafden de ridders op den

...zwierde zijn lichaam tusschen hemel en aarde. (Blz. 257)

grooten weg van Brussel naar Audenaarde of één rijtuig rolde hen in dezelfde richting achterna.

De ridders hitsten hunne paarden aan, met stem en sporen en stoven wild vooruit.

De angst bekleemde hun hart en naarmate zij Denderwindeke naderden, zagen zij in hoe wisselvallig de uitslag van hunnen tocht zou wezen.

Hoe gingen zij hunnen vorst vinden, indien hij niet tijdig genoeg kon ingehaald worden?

Eerst hadden zij gemeend hem voor Denderwindeke aan te treffen, daar zij wisten dat Zijne Majesteit dikwijls onderwege vertoefde om met de landbewoners te spreken, doch weldra begaf hen de laatste hoop.

Ginds daagde reeds de dorpstoren op en zoover men de baan kon overzien, was er geen enkele ruiter te bespeuren.

Was de schurk reeds in zijne plannen geslaagd en had hij den keizer in zijne macht?

En waar moesten zij in dit geval zoeken om hunnen vorst redding te brengen?

— Ja, den omtrek konden zij doorkruisen,

maar was het wel zeker dat zij hem vinden zouden?

Terwijl de vertwijfeling reeds in het hart der ridders sloop en zij alles verloren waanden, hoorden zij plotseling het getoet van een hoorn in de stilte van de velden weerklinken.

Eene rilling schokte door de leden der hovelingen.

Lannoy was zoo wit geworden als de pluim van zijn hoed.

— Hoort gij, mijne heeren? sprak hij bevend.

De ridders knikten.

— Die hoorn!... Kent gij dien klank?

— Het is de hoorn van den keizer, graaf.

— Ja, hij is het! Ginds van den boschkant kwam het geluid... Mijne heeren, volgt mij, want de hoorn blies het alarm, de keizer is in gevaar!

Eene gracht scheidde de heirbaan van den akker, maar Lannoy wierp er zijn paard over, gevolgd door de edellieden.

Juist op het oogenblik dat de ellendeling zijne verschrikkelijke misdaad ging volvoe-

ren, hadden de ridders de bandieten overval-
len.

Toen de keizer van dit alles onderricht was, vroeg hij of het jonge meisje reeds in Den-
derwindeke zou teruggekeerd zijn, en daar de
graaf bevestigend antwoordde, verlangde hij
aanstonds tot haar te gaan.

Het was burgemeester Naas, die den vorst
naar de hofstede leidde van den rijken boer.

Bertha, ziek van aandoening, lag in een
leunstoel uitgestrekt, doch de keizer wist wel

zalving voor haar leed.

Onderricht dat Bruno, zoon van burgemees-
ter Naas, en Bertha elkander minden, legde
hij de handen der twee jongelieden ineen en
schonk aan het meisje een rijken bruidschat.

— Bruno, sprak hij, aan u leg ik de taak op
het bevallige meisje, dat mij het leven redde,
gelukkig te maken. Al wat gij mij ooit vragen
zult voor haar geluk, en't is in mijne macht,
zal u toegestaan worden, daarop geeft de kei-
zer u zijn woord.

De Vroolijke Daden van Keizer Karel

(Volledige uitgave)

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. — ANTWERPEN.